

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

videre med frigørelsen af importen spiller ikke mindst det internationale samarbejde en meget væsentlig rolle, idet der ad denne vej må tilvejebringes de nødvendige valutariske og handelspolitiske forudsætninger for at realisere frigørelsen. Det høje ting har fornylig haft lejlighed til at drøfte Danmarks deltagelse i det internationale samarbejde om frigivelse af importen, og der er næppe anledning for mig til ved denne lejlighed påny at komme nærmere ind herpå. Jeg føler kun trang til at understrege den betydning, det har for en frigivelse af indførslen her til landet i større omfang end hidtil, at vi opnår tilsvarende muligheder i andre lande for at afsætte vore varer, en afsætning, der jo må være en selvfølgelig forudsætning for at betale for den import, vi ønsker.

Hvad angår eksportrestriktionerne, har vi i øjeblikket nået den situation, at eksportkontrollen i vidt omfang har kunnet afskaffes. I relation til EPU-området og dollarområdet er der for industrivarerne kun meget få eksportrestriktioner tilbage. Jeg ser herved bort fra den eksportkontrol, der udøves af sikkerhedsmæssige grunde. I betragtning af, at mellem 85 og 90 pct. af vor samlede udenrigsomsætning foregår med EPU-området og dollarområdet, er det klart, at der for eksportens vedkommende er gennemført lempelser, som har betydet en væsentlig lettelse for de danske eksportører.

Sin største betydning har eksportkontrollen i dag overfor de såkaldte tredielande, f. eks. Sydamerika og østlandene. Eksportkontrollen er her navnlig nødvendiggjort af de betalingsforhold, hvorunder vi samhandler med disse lande. Vi har jo ikke overfor disse områder kunnet nå til mere multilaterale ordninger. Betalingsforholdene reguleres rent bilateralt, hvilket vil sige, at betalingerne i det store og hele skal balancere overfor hvert enkelt land. Da det ofte volder vanskeligheder i disse lande at købe tilstrækkelige importvarer til konkurrencedygtige priser, opstår der ofte problemer med henblik på denne balancering af samhandelen overfor det enkelte land. Markederne i disse lande afgiver ofte interessante muligheder for danske eksportvirksomheder, også undertiden som følge af, at der i visse af landene er en inflationspræget

økonomisk udvikling, der gør eksporten profitabel. I det omfang, der ikke kan foretages import til konkurrencedygtige priser i fornødent omfang, vil der fremkomme en grænse for, hvor stor eksport der kan gennemføres, såfremt vi ikke skal komme ud i ubegrænsede kreditydelser til disse lande, og her kommer eksportkontrollen ind som et instrument til at bringe samhandelen ind i baner, der også er acceptable for os.

Det generelle forhold, der ligger bag de nævnte foranstaltninger, er først og fremmest det valutariske problem. Vi har stadig en meget beskedne valutareserve, som gør det nødvendigt for os at disponere velovervejet og tage hensyn til, at vi ikke træffer foranstaltninger, som kan vanskeliggøre situationen for os rent betalingsmæssigt. Vi havde ved udgangen af 1953 en valutareserve på rundt regnet 330 mill. kr., hvilket jo må betegnes som en beskedne reserve for et land som Danmark med en import på ca. 7 milliarder kr. Valutareserven havde ved årets udgang praktisk talt samme størrelse som ved årets begyndelse, men i denne forbindelse må man erindre, at der i 1953 blev præsteret afdrag på den udenlandske gæld på 282 mill. kr. mod godt 150 mill. kr. det foregående år. Det overskud, som vi i 1953 fik på vore løbende betalinger i forhold til udlandet, er således blevet brugt til nedbringelse af gælden. Navnlig har man sat ind på at reducere den forfaldne dollargæld fra før krigen, som er temmelig højt forrentet. Udenrigshandelen viste i 1953 en eksport på omkring 6,3 milliarder kr. og en import på ca. 7 milliarder kr. Selvom eksporten i 1953 var præget af en stigende konkurrence, lykkedes det alligevel at forøge eksporten med nogle hundrede millioner kroner. Det var navnlig landbrugseksporten, som var blevet forøget betydeligt, selvom priserne gennemgående var lavere end i 1952. Industrieksporten hævdede sig nogenlunde i det forløbne år. Skibsfartens indtægter gik ned som følge af de faldende fragtrater. På importsiden var det karakteristiske træk svagt faldende priser og bedre indkøbsmuligheder, hvilket gav sig udslag i en bedre vareforsyning navnlig for færdigvarer.

Megen interesse knytter sig til, hvordan den økonomiske udvikling vil forme sig i 1954. Mange har med stor interesse fulgt